

ARV Medlemsbrev juni 2019

Liten rapport om vad som hänt sen sist

Vårt årsmöte hölls den 27 april i Karlsborg. Då omvaldes gamla styrelsen och utökades med två nya till nuvarande nio personer. Dessa personer ingår nu: Elisabeth Lennartsson, Askersund, Bengt Eriksson, Hjo, Ann-Sofie Andersson, Karlsborg, Christer Haagman, Hjo, Eva Andersson, Motala, Roland Törnquist, Linköping, Lena Dahlvret, Vadstena, Rune Olsson, Ödeshög.

A. Flygskjutningarna, från 1 000 till 69 000 skott + 150 raketer varje år utanför Enebågens badplats

Länsstyrelsen lämnade tillstånd till denna kraftiga utökning redan sommaren 2016. Men ARV överklagade beslutet, tillsammans med fem kommuner och ett hundratal enskilda. I två och ett halvt år har mark- och miljödomstolen funderat, men har nu skickat frågan vidare till regeringen. Det är uppenbart att domstolen tycker att verksamheten är olämplig, men den säger ändå inte nej. Istället hoppas den på att en tidsbegränsning på tio år ska få försvaret att börja använda alternativa platser. Nu gäller det att rikta opinionstrycket mot rikspolitikerna, regering och riksdag: Sluta skjuta i Vättern!

Skriv gärna ett personligt brev till miljödepartementet. Ärendet heter **flygskjutmålet Hammaren** och har beteckningen **M2019/00318/Me**. Mejladressen är m.registrator@regeringskansliet.se.

B. Karlsborgs flygplats: femdubbling av flygrörelserna och dränering av PFAS-förgiftat vatten

Sedan i höstas har vi arbetat med tre olika ärenden som gäller flygplatsen i Karlsborg.

1/ Länsstyrelsen gav den 6 februari tillstånd att femdubbla antal flygrörelser på flygplatsen i Karlsborg. ARV har överklagat beslutet tillsammans med 229 privatpersoner. ARV anser

att den smala landtungan mellan Vättern och Bottensjön är en mycket olämplig plats för en militär flygplats. När dessutom flygplatsområdet är förorenat av PFAS-kemikalier är det rena miljöskandalen att ge tillstånd till utökad verksamhet och samtidigt strunta i behovet av sanering och rening av utsläppen.

Även Försvarmakten har överklagat tillståndet. De vill ha färre villkor och minskade krav. ARV ska lämna synpunkter på detta senast den 23 augusti till mark- och miljödomstolen. Dokument i frågan finns på ARV:s hemsida http://www.aktionraddavattern.se/dokument_forsvaret_flygplatsen/.

2/ Samtidigt med tillståndsprövningen ansökte Fortifikationsverket i somras om att få dränera den vattensjuka och PFAS-förorenade flygplatsen. Flygplatsen är avstängd sedan en tid och det krävs omfattande dräneringsåtgärder för att det ska gå att starta och landa med stridsflyg. Idag läcker det hela tiden PFAS-kemikalier från flygplatsen ut i Vättern via Kärnebäcken och Bottensjön.

Den europeiska livsmedelsbyrån har rekommenderat att gränsvärdena för PFOS och PFAS ska sänkas kraftigt på grund av nya uppgifter om PFAS-kemikaliernas hälsofarlighet. Nyligen har forskare vid Karolinska institutet visat att PFAS passerar genom moderkakan under hela graviditeten och lagras i fostrets lungor, hjärna och lever.

Länsstyrelsens prövning av dispens och tillstånd för markavvattningspump pågår för närvarande. Aktion Räd Vätern kräver att flygplatsen först måste saneras och en reningsanläggning måste byggas innan dränering och grundvattensänkning kan godkännas.

3/ Mitt under dessa pågående miljöprövningar beslutar försvarets egen tillsynsmyndighet (Försvarsinspektören) att det är OK att börja byta ut dräneringen längs själva landnings-

banan. Beslutet innebär att nya diken ska grävas i den förorenade marken och PFAS-förgiftat grundvatten ska pumpas ut i Vätterns vattenskyddsområde. Så fort ARV fick reda på detta överklagade vi Förvarsinspektörens beslut till regeringen. Där ligger nu ärendet sedan mitten på november 2018. I skrivande stund har regeringen ännu inte fattat något beslut.

C. Norra Kärr

Leading Edge/Tasman AB framhårdar i försöket att öppna en gruva i Norra Kärr och söker på nytt så kallad bearbetningskoncession (ensamrätt att öppna gruva). Men mycket tack vare miljörelsens opinionsbildning är nu både naturvårdsverk, länsstyrelser och kommuner kritiska till bolagets ansökan. Bollen ligger nu återigen hos Bergs-staten men då motståndet är stort kommer frågan troligen att hamna på regeringens bord för avgörande. De för tillfället stigande priserna på jordartsmetaller (på grund av det pågående handels-kriget mellan USA och Kina) kan komma att göra politikerna möra inför gruvlobbyn, så det gäller att vi runt Vättern gör vår stämma hörd.

D. Övrig verksamhet och studiecirklar

På Vätternrundan i Motala kommer vi att ha ett tält som vanligt att utgå ifrån och gå runt och prata med folk. Tiden där är fredag 14/6, kl 11 - ca 21 och lördag 15/6, kl 10 - ca 15. Vi trycker uppdaterade foldrar just nu för att dela ut. Man kan också hämta sin unika Vätternmugg där (se bild i spalten bredvid).

Den går bra att förhandsboka på vår mail eller ringa 070-65 909 63 och swisha betalningen när du hämtar (kostar 99 kr varav 19 går till ARV. (Kan också hämtas på andra ställen där vi kommer att vara i sommar).

Det vore fantastiskt kul om många ARV:are med våra västar finns runt om i vimlet, det är bara att komma. Om du vet vilken tid du kan komma, så meddela mig gärna. I samband med Vätternrundan kommer styrelsen att samlas på lördagen, för att dela ut vårt miljöpris till Vätternrundan. Passa på att se vilka vi är och kom och prata med oss.

På **slöjdmässan** i Hjo ska vi vara med, där kan alla ARV:are hjälpa till. 12-14 juli pågår den. Hör av dig till Bengt Eriksson, 070-720 78 55.

Strandstädning kommer vi att göra om i sommar. Tipsa oss om var det behövs så gör vi en kampanj! Fundering finns om Borghamnsområdet. Har du något annat förslag? Datum blir troligen 10 eller 11 augusti. Förra året blev det städad av olika lokala initiativtagare och föreningar på flera ställen, man tog en bild med resultatet och skickade till oss, vi publicerade den på Facebooksidan.

ARV:s gemensamma mejladress är arv@aktionraddavattern.se. Den kan du använda för att skicka frågor och tips.

Lisa Lennartsson

ordf. Aktion Rädda Vättern